

з'яўляецца пошук сэнсу жыцця і ўсведамленне таго, што ва ўсіх гэты сэнс розны і вербалізаваць яго цяжка.

Усведамляючы немагчымасць дакладных дэфініцый і множнасць ісцін, Бахарэвіч рэалізуе ў рамане яшчэ адзін постмадэрнісцкі прынцып — *свет як тэкст*. З гэтага боку важны не канчатковы вынік (яго аўтар выдае з першых старонак), а сам працэс таго, як ён фарміраваўся і з якіх складнікаў утвараецца. Пісьменнік прапаноўвае чытачу самастойна рэканструяваць логіку развіцця сюжэта. Зразумела, што ў кожнага яна будзе сваёй, не падобнай да іншых.

Базавая для постмадэрнізму *катэгорыя гульні* таксама прысутнічае ў рамане. Праз гульню адкрываюцца якасці чалавека, і таму адзін з хранатопаў тэксту ўвасабляе прастору анлайн-гульні, у якую трапляе Вераніка і дзе яна стварае свой сімулякр Уладу. Але у прасторы рамана ў цэлым Улада — такі ж персанаж, як і Вераніка, мае з ёй роўныя правы. Дарэчы, сама Вераніка (і ў тэксце на гэта ёсць намёкі) можа з'яўляцца сімулякрам, створаным Наратарам, а Наратар, у сваю чаргу, сімулякрам аўтара, бо насамрэч з'яўляецца яго alter ego. Такім чынам, тыповая постмадэрнісцкая напластаванасць таксама характэрна для рамана.

У заключэнне мае сэнс адзначыць, што «Сарока на шыбеніцы» — адна з першых (ці не першая?) ластвак постмадэрнізму ў сучаснай беларускай літаратуры. У працэсе аналізу рамана стала відавочным, што беларуская літаратура цалкам падрыхтаваная да гэтай мастацкай сістэмы. Нягледзячы на вялікае спазненне гэтай з'явы ў беларускім літаратурным працэсе, яна мае ўсе шансы для хуткага і, што яшчэ важней, прадуктыўнага развіцця.

Літаратура

1. Бахарэвіч, А. Сарока на шыбеніцы / А. Бахарэвіч. — Менск: І. П. Логвінаў, 2009. — 354 с.
2. Скоропанова, И. С. Модификации постмодернизма в русской литературе / И. С. Скоропанова // Художественная литература: Проблемы исторического развития, функционирования и интерпретации текста: сб. науч. тр. / Под ред. В. И. Самусенко. — Минск: Ин-т совр. знаний, 2000. — Ч. 1. — С. 9–15.
3. Скоропанова, И. С. Русская постмодернистская литература: учеб. пособие / И. С. Скоропанова. — М.: Флинта; Наука, 1999. — 608 с.

Тетяна Урись (Київ)

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ПЕРІОДУ 90-Х РОКІВ ХХ — ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ.

Кінець ХХ ст. — пачаток ХХІ ст. — це період українських літературних експериментів. Проблема співвідношення традицій і новацій в літературі не нова. У переломні періоди, коли відмирає якесь одне літературне явище і зароджується інше, відбувається одночасне існування старих, уже існуючих елементів, та становлення і розвиток нових. В означений період відбувається синхронний розвиток та взаємодія традиції, авангарду, модерну та постмодерну.

Мета статті — розкрити основні тенденції в розвитку сучасного українського літературного процесу, охарактеризувати традиції та новації українських письменників періоду 90-х років ХХ ст. — початку ХХІ ст.

Досліджуваний період є знаковим для України, оскільки саме в цей час наша держава отримала офіційну незалежність, що у свою чергу дало поштовх до розвитку багатьох суспільних процесів на її території. Що ж до літератури, то письменники відчували «смак» свободи творчості, відсутність жорсткої цензури та безліч можливостей: довільно обирати тематику творів та вільно наснажувати її власними, а не запропонованими «згори» ідеями, відповідно тексти звільнялися від політичної заангажованості, характерної для радянської літератури, і набували сучасного звучання. Микола Ткачук в одній зі своїх статей писав про докорінні зміни в характері розвитку літературного процесу, оскільки «проходило відкидання догматичних схем розвитку літератури в заідеологізованих рамках «соціалістичного реалізму» й інтенсивний пошук нових естетичних способів моделювання й відбиття дійсності» [8, с. 1]. Тож кінець ХХ ст. — початок ХХІ ст. — один із найцікавіших періодів у мистецтві та суспільному житті. Це був період, коли в літературі почали з'являтися нові теми, нові підходи до творчості, нові літературні угруповання («Бу-Ба-Бу», «ЛуГоСад», «Пропала грамота», «Нова дегенерація», «Червона Фіра» та ін.). Разом із цим письменники зіштовхнулися з деякими проблемами: економічний колапс у країні, спад книговидавництва, державні видавничі механізми вже не діяли, комерційних ще не було, тому поставала проблема з друком та популяризацією творів.

Період незалежності України призвів до тотальної переоцінки цінностей у суспільстві, і відкрив шлях до поширення нового напрямку в літературі — постмодернізму, метою якого є вразити та здивувати читача, привернути його увагу. Задля такого епатажу письменники вдаються до еклектики, синкретизму, поєднування непоєднуваного тощо.

На початку 90-х рр. ХХ ст. ідеї постмодернізму спричинили початок літературної дискусії, в якій брали участь Т. Денисова, Г. Сиваченко, С. Андрусів, М. Павлишин, О. Ільницький, І. Фізер. У другій половині 90-х рр. до цієї дискусії долучилися й молоді українські критики: І. Бондар-Терещенко, Є. Баран, С. Квіт, Т. Кравченко, Р. Семків та ін. Кожен із науковців мав власне уявлення про постмодернізм, тому єдиної думки чи конкретного визначення цього явища в ході дискусії вироблено не було. Загалом у сучасній критиці постмодернізму протиставляють традиціоналізм (традицію), що має підґрунтям національну самобутність та ідентичність нації та її літератури.

Поруч із постмодерністами працює й генерація письменників, які зберігають і творчо осмислюють літературні традиції (Ігор Павлюк, Павло Вольвач, Марія Матіос та ін.). Для їх доробку характерний творчий пошук, що виявляє себе в розширенні жанрового і стильового спектрів літератури.

Дослідники намагаються класифікувати творчість авторів українського постмодерну. Р. Харчук визначила три принципи, на основі яких науковці створюють класифікації цього літературного явища: генераційний (Леся Демська, Володимир Єшкілев, Ігор Бондар-Терещенко), географічний, або ж територіальний (Наталя Білоцерківець, Володимир Даниленко), принцип естетичної, стильової орієнтації (Тамара Гундорова, Володимир Єшкілев, Роксана Харчук).

Класифікації Р. Харчук та Т. Гундорової, на нашу думку, найбільш точно характеризують літературний процес періоду постмодерну.

Роксана Харчук свого часу здійснила спробу класифікувати сучасних авторів, поділивши їх на «західників» і «грунтівців». До перших вона зарахувала письменників, зорієнтованих на західну культурну традицію (Ю. Андрухович, Ю. Іздрик, В. Єшкілев), а до других — зорієнтованих на власну традицію (В. Медвідь, Є. Пашковський, О. Ульяненко) [9, с. 20].

Тамара Гундорова трактує цей період як літературу постмодерної епохи. Попередником літературного постмодерну в Україні вона вважає київський андеграунд 1970–1980-х рр. (Володимир Діброва, Богдан Жолдак, Лесь Подеєв'янський), а до феміністичної літератури відносить прозу Євгенії Кононенко, Софії Майданської, Галини Пагутяк, Надії Тубальцевої, Світлани Йовенко, Оксани Забужко та ін. Роксана Харчук у своєму дослідженні «Сучасна українська проза. Постмодерний період» називає неонародництво, неопозитивізм, неомодернізм та постмодернізм провідними естетичними орієнтаціями постмодерного періоду в українській літературі. Неонародництво вона пов'язує з російським народництвом і декларуванням категоричного неприйняття Заходу, до прикладу вона наводить романи Є. Гуцала «Позичений чоловік. Приватне життя феномена» та Є. Пашковського «Щоденний жезл», в яких обидва критикують Захід. Неопозитивізм Р. Харчук пов'язує із генетичним методом (при оцінці літературних явищ враховуються суспільні, історичні, географічні, психологічні, біографічні причини і специфічний український досвід — колоніальний). Авторка стверджує, що неопозитивізм ставить у центр уваги народ і його потреби, що він прямо пов'язаний з традицією і раціональним типом мислення. До них вона зараховує Володимира Дрозда, Романа Іваничука та українську химерну прозу 60–70-х рр. До українських неомодерністів вона відносить В'ячеслава Медвідя, Олеся Ульяненка, Галину Пагутяк, Оксану Забужко.

На нашу думку, сучасних українських письменників відповідно до їх стилю письма й бачення художньої творчості можна поділити на «власне постмодерністів» і «традиціоналістів». Для творчості «власне постмодерністів» характерні такі риси творчості: синкретизм стильових тенденцій, деяку опозиційність до традиції, універсальність проблематики, позачасовість і позапросторовість зображення, епатажність, зміну функцій автора та героя, культ незалежної особистості, потяг до архаїки, міфу, колективного позасвідомого, прагнення поєднати істини різних націй, культур, релігій, філософій, іронічність, пародійність, гру з читачем та з самим текстом невизначеність, амбівалентність, фрагментарність, деканонізація, іронічність, карнавалізація, театральність, видовищність, принцип гри, контамінація жанрів, співучасть, співтворчість читача, конструкціонізм, іманентність, семіотичність тексту, інтертекстуальність тощо. До цієї групи віднесемо таких письменників, як Іван Андрусяк, Юрій Андрухович, Оксана Забужко, Неда Неждана та ін.

«Традиціоналісти» ж намагаються дотримуватись традиції класичної літератури, зберігати й розвивати питомі українські образи та тематику, українську символіку, але дещо осучаснивши їх постмодерністськими елементами. До органічного дискурсу «традиціоналістів» можна віднести Ігоря Пав-

люка, Павла Вольвача, Василя Слапчука, Володимира Верховеня та ін. Тематика, проблематика, багатоманітність художніх засобів, образної системи та символіки їх творів є досить традиційними, навіть канонічними, в українській літературі. І хоча традиційність та органічність є невід'ємними ознаками їх літератури, та це не означає відмежованість їх від культур інших народів, зокрема їхні твори перекладають різними мовами. Приміром, поезію І. Павлюка перекладають російською, білоруською, польською, англійською, болгарською, японською та іншими мовами. Проте новаторським все ж залишається їх індивідуальний стиль письма, відповідно до якого ми подекуди можемо натрапити на ненормативну лексику, іронічність у висловах, фрагментарність думок-ідей чи навіть уривчастість зображень, кінематографізм тощо.

Отже, попри декларацію безсистемності постмодерного періоду в українській літературі все ж можна виділити два постмодерні дискурси, які співіснують разом і до сьогодні — органічний, що підтримує і продовжує традицію кращих взірців класики української літератури, та власне постмодерністський, письменники якого орієнтуються на західну культурну традицію та вводять до української літератури новації: фрагментарність, карнавалізацію, принцип гри, театральність, контамінацію жанрів, еkleктизм, деканонізацію, видовищність, епатаж, конструкціонізм тощо.

Література

1. Андрухович, Ю. Постмодернізм — не напрям, не течія, не мода / Ю. Андрухович // Слово і час. — 1999. — № 3 — С. 66.
2. Баран, Є. Літературна ситуація 1999-го: час езуїтів / Є. Баран // Слово і час — 1999. — № 3. — С. 58–60.
3. Бондар-Терещенко, І. Апорія постмодерну / І. Бондар-Терещенко // Слово і час — 1999. — №3. — С. 57–58.
4. Гундорова, Т. Післячорнобильська бібліотека: Український літературний постмодерн / Т. Гундорова — К.: Критика, 2005. — 263 с.
5. Демська-Будзуляк, Л. Справжнє обличчя літературного покоління дев'яностих — спроба ідентифікації / Л. Демська-Будзуляк // Курер Кривбасу. — 2002. — Квітень — С. 156–162.
6. Квіт, С. Література і свобода на межі тисячоліть / С. Квіт // Визвольний шлях — 2006. — № 6. — С. 85–89.
7. Скачко, Г. Український гербарій дев'яностих / Г. Скачко // Слово і час. — 1998. — № 8. — С. 54–56.
8. Ткачук, М. Літературний процес 90-х років ХХ століття / М. Ткачук // Українська мова та література — 2000. — № 22. — С. 1–6.
9. Харчук, Р. Б. Сучасна українська проза. Постмодерний період / Р. Б. Харчук. — Київ: Академія, 2008. — 248 с.

Катерина Зайцева (Київ)

СУЧАСНА БІЛОРУСЬКА ПРОЗА ДЛЯ ПІДЛІТКІВ: КОНСТРУЮВАННЯ НАРАТИВНОЇ МОДЕЛІ

На відміну від зарубіжного літературознавства, в якому дитяча література відзначена сталим інтересом, в українському — її вивчення саме набирає обертів. Характер наукових студій, присвячених проблемам літератури для дітей та

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ

**СЛАВЯНСКІЯ ЛІТАРАТУРЫ
Ў КАНТЭКСЦЕ СУСВЕТНАЙ:**
да 900-годдзя Кірыла Тураўскага
і 200-годдзя Тараса Шаўчэнкі

Матэрыялы XI Міжнароднай навуковай канферэнцыі

Мінск, 24–26 кастрычніка 2013 г.

У дзвюх частках
Частка 2

МІНСК
РІВШ
2013

УДК 821.16.09(06)
ББК 83.3(0)41я431
С 47

Рэкамендавана
саветам філалагічнага факультэта
(праатакол № 3 ад 21 лістапада 2013 г.)

Рэцэнзенты:
доктар філалагічных навук, прафесар *І. В. Саверчанка*;
кандыдат філалагічных навук, дацэнт *П. В. Васючэнка*

С 47 **Славянскія** літаратуры ў кантэксце сусветнай: да 900-годдзя
Кірыла Тураўскага і 200-годдзя Тараса Шаўчэнкі : матэрыялы
XI Міжнар. навук. канф., Мінск, 24–26 кастр. 2013 г. У 2 ч. Ч. 2 / пад
рэд. Т. П. Казакавай. – Мінск : РІВШ, 2013. – 408 с.
ISBN 978-985-500-707-5.

У зборнік увайшлі артыкулы, прысвечаныя актуальным праблемам
сучаснай літаратуразнаўчай і лінгвістычнай навукі, літаратурнай і моўнай
адукацыі: літаратурная спадчына Кірыла Тураўскага і тэндэнцыі развіцця
старажытнай і новай беларускай літаратуры; творчасць Тараса Шаўчэнкі
і дыялог славянскіх літаратур; нацыянальная карціна свету ў літаратурнай
класіцы, міфалогіі і фальклору; праблемы рэцэпцыі і інтэрпрэтацыі
літаратурнага тэксту, традыцыі і наватарства ў сучасным літаратурным
працэсе; мастацкі тэкст у лінгвістычным і метадалагічным дыскурсе.

Адрасуецца навукоўцам, студэнтам і выкладчыкам УВА, а таксама ўсім,
хто цікавіцца развіццём славянскіх літаратур.

УДК 821.16.09(06)
ББК 83.3(0)41я431

ISBN 978-985-500-705-1
ISBN 978-985-500-707-5 (Ч. 2)

© Афармленне. ДУА «Рэспубліканскі
інстытут вышэйшай школы», 2013

ЗМЕСТ

СЕКЦЫЯ 5

Руская літаратура ў міжкультурным дыялогу

<i>Ивинский А.</i> Литературная политика Екатерины II: к вопросу о французских подтекстах журнала «Всякая всячина»	3
<i>Йолкіна Л.</i> Проблема впливу української літератури й фольклору на розвиток словесного мистецтва Росії у XVI–XVIII століттях в науковій рецепції В. Перетца.....	8
<i>Яницкая С. Ю. Н. Тынянов</i> о жанре романа в русской поэзии	14
<i>Кистанова А.</i> Жанровые диффузии одической поэзии М. Муравьева	18
<i>Зіневич Л., Красавіна В.</i> Образ українського козацтва в історичному дискурсі XIX століття (на матеріалі історичної прози М. Гоголя та П. Куліша)	23
<i>Пілат К.</i> Смехавая культура і яе выяўленне ў прозе Якуба Коласа і Мікалая Гоголя.....	29
<i>Кузнецова Д.</i> Лунный код в изображении А. Блока в очерке З. Гиппиус «Мой лунный друг»	31
<i>Глазман Л.</i> Созидание человеком себя и мира в рассказах Л. Н. Андреева	34
<i>Горбачев А.</i> Конфликт в «Маленькой трагедии» А. С. Пушкина «Скупой рыцарь»	39
<i>Шпаковский И.</i> Рассказ «Иоанн Рыдалец» И. Бунина в контексте агиографических традиций	44
<i>Крикливец Е.</i> Категория художественного времени в прозе В. Астафьева и В. Козько	48
<i>Барысюк Т.</i> Нацыянальныя вобразы свету і чалавека ў паэзіі Яўгенія Еўтушэнкі (1986–1995 гады).....	52
<i>Симонова Т.</i> Новые тенденции в современной художественной документалистике	58
<i>Тверитинова Т.</i> Усадебный текст в творчестве Б. Акунина.....	63
<i>Скоропанова И.</i> Полинациональный дискурс в цикле романов Хольма Ван Зайчика «Плохих людей нет (Евразийская симфония)»	67
<i>Кабылкова А.</i> Проблема личной ответственности в рассказах В. Н. Крупина «Женя Касаткин» и Лян Сяошэна «Лейка»	72
<i>Толчикова Л.</i> Философские аспекты бытия в поэзии И. Журбина	75
<i>Середа И.</i> Творчество В. Маканина за рубежом	80

СЕКЦИЯ 6

Актуальные проблемы развития зарубежной литературы

Комаровская Т. Истоки феминизма: роман Джейн Смайли «Частная жизнь»	86
Гронская В. Новая интерпретация жанровых персонажей средневекового эпаса у «Нибелунгов» Морица Ринке	89
Сенькова О. Чеховские традиции в «Новой Дrame» Гарольда Пинтера	92
Халипов В. Образ советского Минска в романе Стивена Кинга «22/11/63»	97
Ламеко Н. Художественное своеобразие сборника рассказов Леонгарда Франка «Человек добр»	100
Первушина Л. Музыкальный компонент в творчестве Дойны Галич Барр: романы «Колокола и ветер», «Дом разбитых зеркал»	105
Позняк Е. История России в творчестве Ярослава Гашека	110
Хайдер А.-Г. Х. М. Сравнительный анализ пьес А. П. Чехова «Вишневый Сад» и Б. Шоу «Дом, где разбиваются сердца»	113
Гинак Е. Проблема художественного освоения действительности в романе У. Эко «Баудолино»	117
Велюго О. Гендерная идентичность субъекта любовного дискурса в романе И. Макьюэна «Сладкоежка»	122
Шахназарян Н. Интерпретации классического текста («Кристабель» С. Т. Колриджа)	127
Разумовская О. Ревизионистское прочтение романа Шарлотты Бронте «Джейн Эйр» в современной англоязычной прозе	132
Хоха С. Гипотеза о трагическом будущем человечества в повести Уильяма Голдинга «Повелитель мух»	136
Кучеровская-Марцевая В. Образ писателя в творчестве Антонио Табуки	141
Барысеева А. Феномен «реальной вымыслу» у романистов Э.-Э. Шмита «Евангелие по Павлу» и Л. Рублеуской «Сутарэнні Ромула»	146
Завадская А. Межтекстовые отношения фрагментов Библии и романа М. Турнье «Каспар, Мельхиор и Бальтазар»	150
Климович Е. Ограничение и клинамен в эстетике УЛИПО	153
Ленькова О. Эпистолярный роман в белорусской и французской прозе рубежа XX–XXI веков: попытка типологического анализа	156
Абрасім Д. Апавядальная спецыфіка празаічнага цыкла Бруна Шульца «Цынамавыя крамы»	161

<i>Вострыкава А.</i> Адметнасць гістарычнай прозы Ёзафа Томана (на прыкладзе рамана «Пасля нас хоць патоп»)	166
--	-----

СЕКЦЫЯ 7

Праблемы рэцэпцыі і інтэрпрэтацыі літаратурнага тэксту

<i>Просалова В.</i> Украінскі поетичні версіі картини Арнольда Бекліна «Острів мертвих»	171
<i>Рагачэўская М.</i> «Ацялесненая свядомасць» у творах пра вайну: новыя магчымасці рэцэптыўнага аналізу тэкста (на прыкладзе «Дарогі прыві- даў» П. Баркер і «Цынкавыя хлопчыкі» С. Алексіевіч).....	175
<i>Ліпницька І.</i> Рэцэпцыя мандрівнага сюжэту про запродаж душі чортові у баладі П. Гулака-Артемовського «Твардовський».....	181
<i>Ягушкіна В.</i> Художня рэцэпцыя історичних балад у ліроепісі М. Костомарова.....	186
<i>Кавальчук В.</i> Рэалізацыя культурна-ментальнай апазіцыі «Свой – чужы» ў аповесці В. Быкава «Трэцяя ракета».....	190
<i>Забалотная І.</i> Янка Брыль і Алесь Адамовіч у выяўленні канцэпту «вайна»: універсальны і нацыянальны кантэкст	194
<i>Гук Е.</i> Концепция автора и героя в романе Веслава Мысливского «Голый сад»	198
<i>Лыніша В.</i> Аповесць Васіля Быкава «У тумане» і яе экранізацыя	203
<i>Часнок І.</i> Раман М. Гарэцкага «Віленскія камунары» ў асэнсаванні даследчыкаў беларускай літаратуры.....	207
<i>Хмяльніцкі М.</i> Рэцэпцыя асобы і творчасці С. Пясецкага ў Беларусі: праз межы і ідэалагічныя кардоны.....	212
<i>Рашэтнікава Н.</i> Чалавек у эстэтычнай сістэме Карэла Кластэрмана	216
<i>Шода М.</i> Януш Корчак «Кароль Мацюсь Першы»: праблемы пераства- рэння і адаптацыі	219
<i>Гуцько В.</i> Мастацкі вобраз здрадніцтва ў творах Уладзіміра Карат- кевіча	224
<i>Супранкова Т.</i> Фаўсціяна ў творчасці У. Караткевіча.....	228
<i>Сединина-Барковская Ю.</i> Античные мифологические реминисценции и экологическая проблематика современной фантастической литературы (на материале произведений Т. Пратчетта, А. Сапковского и О. Гро- мыко)	233
<i>Покало А.</i> Модель героя в монодрамах Н. Коляды («Родимое пятно», «Американка») и Д. Балыко («Pine bar»).....	238

СЕКЦЫЯ 8

Традыцыі і наватарства ў сучасным літаратурным працэсе

<i>Лявонава Е.</i> Мастацкія пошукі В. Някрасава і В. Быкава ў святле творчасці Э. М. Рэмарка.....	243
<i>Воінава-Страха М.</i> Дыялагічная сувязь жанравых традыцый і наватарства ў сучаснай беларускай навіле (на прыкладзе творчасці У. Сцяпана).....	248
<i>Логуновская Е.</i> Вампірычная парадигма в современной культуре: обусловленность популярности произведений вампирской тематики спецификой человеческой психики	252
<i>Бабенко М.</i> Образ любові в сучасній українській філософській ліриці: специфіка модифікацій.....	255
<i>Алейнік Л.</i> Сучасная літаратура для дзяцей і юнацтва як сродак сацыялізацыі (на прыкладзе твораў Валерыя Гапеева)	259
<i>Караткевіч В.</i> Специфіка вобразнай сістэмы драматургічных твораў Пятра Васючэнкі для дзяцей (на матэрыяле зборніка «Маленькі збраяносец»)	264
<i>Марозава С.</i> Сакралізацыя выявы як асаблівасць экфрасіса ў апавесці Віктара Карамазава «Брама».....	269
<i>Погорэлова О.</i> Особливості «Чужого слова» в поезії О. Ірванця	269
<i>Масарэнка Ю.</i> Сучасны беларускамоўны тэкст як аснова літаратурна-мастацкага твора	278
<i>Біруля К.</i> Мастацкія асаблівасці жанру дэтэктыва ў творах Людмілы Рублеўскай	283
<i>Гончарова-Грабовская С.</i> Интерпретация «чужого сюжета» в пьесах А. Курейчика и Н. Рудковского.....	288
<i>Карнава Л.</i> Кузьма Чорны і Іван Пташнікаў: канцэпцыя часу	293
<i>Мятліцкая Г.</i> Архетып святла ў лірыцы Яўгеніі Янішчыц	297
<i>Козіч В.</i> Псіхалагічныя аспекты быцця чалавека (па старонках твораў Андрэя Федарэнкі)	302
<i>Трунін С.</i> Постмадэрнізм у сучаснай беларускай літаратуры: раман А. Бахарэвіча «Сарока на шыбеніцы»	306
<i>Урысь Т.</i> Тенденції розвитку сучасної української літератури періоду 90-х років ХХ — початку ХХІ століття.....	310
<i>Зайцева К.</i> Сучасна білоруська проза для підлітків: конструювання наративної моделі	313
<i>Летішева Е.</i> «Некритическая» экзистенциальная ситуация в пьесах конца ХХ — начала ХХІ века (русско-белорусские литературные взаимосвязи)	318
<i>Полукошко О.</i> Национальная история в прозе белорусских русско-язычных писателей второй половины ХХ века	323

<i>Чернишова М.</i> Ціннісний аспект прозы М. Матіос (на матеріалі творів «Життя коротке, щоб казати “Ні”», «Щоденник страченої» та «Майже ніколи не навпаки»)	327
--	-----

Секцыя 9

Мастацкі тэкст у лінгвістычным і метадалагічным дыскурсах

<i>Зыкова Г.</i> Машинопись и компьютерный набор как способы авторской фиксации текста: какие текстологические проблемы они могут породить? (из опыта посмертных изданий стихов Вс. Н. Некрасова)	332
<i>Бадзевіч З.</i> Дзеяслоў у мове паэтычных твораў Цёткі	334
<i>Ніжнік Г., Якуба С.</i> Назоўнікавыя і прыметнікавыя фразеалагізмы з негатыўнай характарыстыкай чалавека ў беларускай і польскай мовах: анімалістычны код	337
<i>Кныш Л.</i> Невербальныя сродкі ў мастацкім дыялогу: тэмбр і тэмп маўлення ў складзе аўтарскай рэмаркі	342
<i>Маюк Е.</i> Лексико-семантические характеристики имплицитной объективации полной мощности множества в белорусских и английских паремиях	346
<i>Квачек А.</i> Способы выражения авторской позиции в романе Ж.-М. Г. Леклезіо «Пустыня»	349
<i>Любецкая К.</i> Аб зменах у беларускай тэрміналогіі	352
<i>Дорогокупец О.</i> Белорусская историческая проза XX–XXI веков (на занятиях по белорусоведению для иностранных стажеров)	355
<i>Светашиёва Т.</i> Новые возможности игры в интернет-пространстве в русской поэзии конца XX века	359
<i>Антипова А.</i> Изучение русской литературы и предметный учебник в современном информационно-образовательном пространстве	364
<i>Лявонава П.</i> Асаблівасці вывучэння роднай літаратуры студэнтамі-культуролагамі	369
<i>Белакурская Ж., Белакурскі В.</i> Роля мастацкага тэксту ў фарміраванні нацыянальна арыентаванай асобы	371
<i>Саматыя І., Саматыя Р.</i> Арганізацыя праектнай дзейнасці на ўроках мовы і літаратуры	374
<i>Макарэвіч А.</i> Вывучэнне твораў беларускай дзіцячай літаратуры: урокі дадатковага чытання і творчых работ у VII класе (чацвёрты блок урокаў)	380
<i>Дылеўская В.</i> Асаблівасці вывучэння творчасці Тараса Шаўчэнкі ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі	385

<i>Пухальская М.</i> Христианские ценности в содержании хрестоматии по истории словесности в гимназиях и реальных училищах Беларуси начала XX века (1900–1917 годы).....	387
<i>Шарапова А.</i> Вывучэнне творчасці Алеся Якімовіча ў кантэксце вучэбнай дысцыпліны «Сусветная і айчынная дзіцячая літаратура»: тэарэтычна-жанравы аспект	389
<i>Шматкова І.</i> Моўна-стылёвыя асаблівасці ўвасаблення вобразаў маці і дзіцяці ў лірыцы беларускіх паэтэс другой паловы XX стагоддзя.....	393
<i>Хальпукова Е.</i> «Літаратура на экране» в иностранной аудитории (из опыта преподавания)	398
<i>Барковіч А.</i> Корпус тэкстаў у філалагічным дыскурсе	401

Навуковае выданне

**СЛАВЯНСКІЯ ЛІТАРАТУРЫ
Ў КАНТЭКСЦЕ СУСВЕТНАЙ:
да 900-годдзя Кірыла Тураўскага
і 200-годдзя Тараса Шаўчэнкі**

Матэрыялы XI Міжнароднай навуковай канферэнцыі
Мінск, 24–26 кастрычніка 2013 г.

У дзвюх частках
Частка 2

У аўтарскай рэдакцыі

Адказы за выпуск *Т. П. Казакова*
Камп'ютарная вёрстка *Г. К. Карпава, Т. С. Кохан*
Дызайн вокладкі *В. П. Крычко*

Падпісана да друку 30.12.2013. Фармат 60×84/16.
Папера афсетная. Рызаграфія.
Ум. друк. арк. 23,72. Ул.-выд. арк. 35,19. Тыраж 98 экз. Заказ 109.

Выдавец і паліграфічнае выкананне
дзяржаўная ўстанова адукацыі
«Рэспубліканскі інстытут вышэйшай школы».
ЛВ № 02330/0548535 ад 16.06.2009.
Вул. Маскоўская, 15, 220007, г. Мінск.